

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Minoritarii noștri

Mai zilele trecute s'a ținut aici la Cluj sinodul bisericii cv.-reformate din Ardeal.

Din puținul ce a transpirat în public, am aflat, că domnii au fost cât se poate de sgomotoși și infierbântați.

Dovada e, că imediat au plecat cu plângerile în proșap și nu s'au oprit până la București.

Se 'nțelege, că neputând convinge pe Ministrul instrucțiunii de dreptatea cauzei lor, — au alergat spre treptele Tronului, ca să afile scut și mângăiere. Cum Regina noastră e o ființă aleasă și o adevărată crăiasă a inimii și a nobleței, au aflat intrare la Regina noastră și o delegație a femeilor maghiare și una a bisericii reformate.

Cronica tace despre rezultatele acestor întreprinderi îndrăznețe și nepoftite.

Din aceste proceduri, lumea neorientată ar putea crede, că Maghiarii o duc greu la noi în țară, iar noi Români înotăm în lapte dulce și în miere, — și asupra noastră s'a revărsat Nilul cu toate bunătățile.

Se impune deci să ridicăm și noi vălul, sub care stau acoperite și unele din mizeriile cu cari luptăm noi, fără să strigăm în lumea mare.

Aici în Cluj, în centrul Episcopiei ortodoxe-române, ne stau 4 posturi sistematizate neocupate, din cauză, că nu avem locuințe pentru titulari.

Ne chinuim cum putem, ca să suplinim lipsa celor 2 profesori de religie.

Muncim peste puterile noastre din straja dimineții până 'n noapte, ca să suplinim postul unui asesor consistorial, care a fost ales și a renunțat, că nu aveam unde-l adăposti, — ne lipsim de binefacerile ce le-ar putea aduce bisericii noastre un preot misionar, căci nici pentru acesta nu avem loc în Cluj.

Bisericele celelalte au palaturi pentru oamenii lor, pot da în chirie și pentru alții, — pentru Români se 'nțelege nu, — noi n'avem unde ne pleca capul.

Studentii, cari nu au loc în căminuri, sunt siliți să plece acasă, căci nu pot da câte 1000—2000 la lună, cât se cere pentru o cameră de cătră proprietarii maghiari și izraeliți. Aceștia sbiară ca din guri de șerpi, dacă e vorba să se facă rechiziționări, — și sbeară și mai înversunați, dacă cerem să plece evreii și străinii, nu cari au fost aici înainte de 1914, ci cei sosiți de atunci, cei nepoftiți, cei ce au scumpit vieața, cei-ce fac negoțul prin cafenele (lânckereskedelem), și din care câștigă cu zecile de mii, fără muncă și fără capital investit.

Cauza comună ce o fac Ungurii cu Evreii pripășiți aici, cari au ajuns aici prin cele mai detestabile mijloace de corupție, trebuie să ne pună pe gânduri, dacă acești maghiari au dragoste de țară ai cărei cetățeni se afirmă cu gura la toate ocaziile. Dacă sunt și ei strîmtoși și suntem strîmtoși și noi, pentru Clujul era aranjat pentru 60.000, nu pentru 100.000 oameni, — de ce dau signalul de alarmă, de ce se identifică cu toți pungașii și cu toți escrocii veniți nepoftiți la noi în țară?

Acesta să fie patriotismul lor, aceasta e dragostea cătră patria cea nouă, cătră Tron și Dinastie, la cari aleargă cu toate nimicurile. Așa curând să fi uitat Ungurii, ce soarte au avut Români, cari au plecat la Viena cu plângerile lör în adevăr juste și întemeiate.

Ei bine, Regele nostru nu trimite cetățenii și supușii la pușcării, cultivă cu toată ocaziunea sentimentele de o apropiere sinceră, dar cum s'a spus în nenumărate rânduri, cere *dreptate egală pentru toți, privilegii și sinecure pentru nimenea.*

Și încât vor mai fi și privilegii și sinecure,

din toată puterea vom stărui și noi, ca acele să le punem în camera de vechituri.

Acesta e cuvântul nostru la jalbele din propoziția reformatorilor și tovarășilor lor.

(—)

Popor și conducători

Se crede că spiritul creat de marele război mondial este în deobște mai puțin accesibil ideilor de ordine și progres.

Vieța frământată de astăzi, alergările continue după câștigarea pâinei de toate zilele par a fi abrutizat sufletul omenesc în cele mai gingașe părți ale sale. Rosturile unei vieți așezate și cu temelii par spulberate, și mulți sunt cari se întreabă: unde vom ajunge cu acest spirit nou?

Simte fiecare că pe aceste baze nu se poate clădi viața unui popor și mai puțin o societate creștină. Dacă ne-am mărgini la aparențe, dacă am pleca de la viața celor puțini și gălăgioși cari stropesc lumea cu noroiul moral al zilelor noastre, sigur ar trebui să disperăm.

La spatele acestor eroi ai zilei, marile mase ale poporului se mișcă și se organizează pentru a răzbi greul zilei de mâine, și aici rezidă forța de rezistență a poporului român.

În dosul unei lumi certată cu morala publică se zidesc școale și se înalță biserici cu multă febrilitate și cu jertfe imense. Poporul care simte instinctiv pulsul vremii, își vede de așezăminte lui cu mult interes.

Schimbarea produsă de vârtejul războiului nu i-a alterat acestui popor simțul datoriei față de neamul său. El jertfește și ca până acum azi, — poate mult mai bucurat, pentru așezămintele sale de cultură.

Se înșală deci aceia cari cred că acest popor s'a făcut mai rău.

Nu s'a făcut mai rău, dar i-s'au schimbat gusturile, a văzut multă lume și i-s'au lărgit orizonturile.

Necesitățile lui sufletești s'au schimbat și azi nu-l mai poți conduce cu simple vorbe, ci doarește fapte și pricepere.

În marea luptă ce s'a dat, acest popor și-a încordat toate energiile sale spirituale și corporale și a pus stăpâniri pe concepțiuni cari nu pot fi mulțumite prin felul de viață și condu-

cere protocolară și convențională de până acum.

Conducătorii trebuie să-și adune și ei puterile, să facă eforturi mai mari ca în trecut, căci numai așa se pot impune. Până nu se va întâmpla aceasta, poporul va rămânea nemulțumit și își va căuta singur directivele după cari să-și desvolte energiile trezite.

Să nu învinovățim deci poporul care mai mult ca noi intelectualii își aduce aminte de rostul său, și caută să adune și să clădească din nou, ceia ce se dărâma.

În acești cinci ani din urmă acest popor a zidit școale fără număr din propria inițiativă a înălțat și restaurat sute de biserici a reclădit nenumărate gospodării distruse.

Jertfele aduse de el, fără nici o răsplată sunt nemăsurat mai mari decât jertfele aduse de noi intelectualii, și răsplata e mai mult a noastră decât a lui.

Noi trebuie să jertfim de acum înainte. Un întreg câmp ne așteaptă la muncă și tot omul care are numai inimă românească trebuie să se înșirue în lupta grea care trebuie să se încingă în ogorul neamului, și nu să vâneze numai zilnic situațiuni înalte. Fapt pe care durere îl experimentăm în toate zilele.

Iar cei chemați a îndruma viața nouă a poporului român trebuie să facă o selecțiune de valori și să pună pe fiecare om la locul său, la locul pentru care are și pregătirea și priceperea necesară. Numai așa se poate introduce ordinea și legalitatea, aceste două cerințe cardinale în viața unui stat.

Până atunci până când în slujbele statului nu se vor aplica oameni cu pregătirea și chemarea cuvenită să nu așteptăm îndreptarea lucrurilor. Restabilirea ierarhiei intelectuale este prima cerință a vremii. Foarte însemnate servicii sunt ocupate de oameni fără calificare sau foarte puțină. Acestia sunt buni să dreszeze acte șablonice, dar nu vor putea turna în administrațiile publice nimic din sufletul lor, nu vor pune în practică nici un principiu nou.

Și, pe când acestora li-se dau locuri de conducere oameni probați și si calificați sunt ținuți departe de locul ce li-se cuvine ori puși la discreția celor cari în urma insuficienței lor nu-i pot înțelege. Așa se paralizază și munca acestora.

Se cuvine deci ca cei ce au în mână conducerea acestei țări să-și îndrepte toată atențiunea

asupra conducătorilor, asupra pregătirii acestora, și mai cu seamă asupra disciplinării lor morale aplicând principiul: *Fiecare om la locul lui, pentru care are întâiu calificarea, și si aptitudinile necesare.* Câtă vreme se va necoti acest adevăr, va lipsi sistemul și organizarea, plămâni unei vieți de stat și sociale, ordonate. Pe acești conducători pricepuți și harnici îi ceré poporul, și nu oameni cari se pot pricepe la orice numai la slujbele, cari li-s'au încredințat, nu.

Câtă vreme profesorul este sortit să facă pe bunul administrator, iar educația generațiilor se încredințează avocatului nu se poate introduce un sistem pentru că lipsesc elementele cele mai necesare: cunoașterea drepturilor și îndatoririlor inerente slujbei respective, cunoașterea temeinică a meseriei.

Să se revizuiască deci toate numirile făcute în graba organizării, și să se pună fiecare om la locul ce i-l indică, calificația, practica, energia, vârsta, și conduita sa națională și morală. Atunci va urma și îndreptarea.

Dr. V. SAVA.

Atacuri catolice

În capitala țării noastre se continuă atacurile iezuitice în contra bisericii ortodoxe, iar poporul capitalei se vede că nu bagă de seamă propaganda ce se face de multă vreme, în favoarea spiritului bisericii apusene catolice, și în paguba credincioșilor ortodoksi ai României întregite.

Ziarul din București „Albina“ (Nr. 231, 233) repetă mereu, că în biserica ortodoxă a scăzut sentimentul religios.

Clerul român ortodox este pentru „Albina“ cu totul lipsit de însuflețirea misiunii divine, un cler care se ferește d'a aduce jertfa cea mai mică pentru evanghelie! Un cler — tot după „Albina“. — lipsit de spiritul „dragostei apostolice“...

Ce va să zică „dragostea apostolică“ a bisericii romano-catolice, o cunoaștem -- din a-suprirea barbară la care au fost supuși creștinii bisericii ortodoxe din Ardeal, preoți și mireni fără deosebire. Biserica Romei — se știe prea bine — a dovedit față de biserica noastră ortodoxă totdeauna duiul cel mai anticreștinesc. Și tot același dui se propagă acum în co-

loanele multe și veninoase din „Albina“, care urmărește desființarea vechei biserici a popoului românesc.

Adevărata blândetă și sinceritate n'a fost nici într-o vreme partea cea tare a organelor iezuitismului. Ele trebuie demascate fără cruțare. Clerul și poporul nostru trebuie să vadă clar: din care parte se pun la cale, și din care parte se execută încercările de slăbire și nimicire îndreptate în contra ortodoxiei.

Noi, însă, mai siguri astăzi ca oricând de poporul nostru și de alipirea lui neclătită către sfânta biserică ortodoxă a strămoșilor săi, vedem cum se clatină din zi în zi mai mult temelile șubrede pe cari le-au pus habzburgii și ungurii papistașismului dintre români. Renegații dela „Albina“, săși deschidă ochii, ca să vadă realitatea frumoasă pentru noi, supărătoare pentru dânsii.

„Tel. Rom.“

Congresul Presei

Pe Duminica trecută în 16 Dec. a fost convocat la Cluj un congres al presei din întreagă țara. Scopul congresului era creierea unei federații generale a presei din cuprinsul României. Dar după cum la astfel de acțiuni de multe ori se urmăresc interese de ordin subiectiv, mai mult ori mai puțin oculte, tot așa și cu acest prilej organizatorii congresului n'au dat dovadă de emancipare din cătușile anumitor interese particulare. Dovadă a fost faptul că sindicatul presei române din Cluj nici n'a fost consultat în această chestiune decât după ce el însuși a reclamat telegrafice cu două zile înainte de congres, pe când sindicatul ziaristilor minoritari fusese pus în curent cu toate. Iar a doua gresală a fost împrejurarea că la congres avea să participe numai un număr restrâns de delegații ai asociațiilor de presă. Iar unele ca de ex. „Acțiunea Românească“ n'a fost invitată de loc. Faptul acesta a stârnit resens.

S'a potențat apoi nemulțămirea și printr-o declarație publicată în gazetele jidovesti care spunea: „când se va vorbi în numele acestei Federații generale a Presei române, atunci, cu adevărat, se va putea spune că și-a spus cuvântul toată presa română“.

Bănuind o manoperă primejdioasă pentru prestigiul presei în toată organizarea congre-

sului, cu tendința unor anumite cercuri de a acapara pe seama lor monopolul opiniei publice, 20 de gazetari români din Cluj au protestat împotriva feliului cum s'a pus la cale congresul. Lor li s'a alăturat întreaga studențime din Cluj și o mare parte a populației din acest oars.

Astfel s'a întâmplat că asupra congresului s'au ridicat nori grei de furtună.

Majoritatea congresiștilor au sosit la Cluj Duminecă la 10 ore, așteptați fiind la gară de autoritățile locale și un mare număr de studenți. Au fost salutați de primarul orașului.

La un moment dat ia cuvântul d-l Mica doctorand în drept care în numele studențimei rosteste o cuvântare salutând pe reprezentanții presei creștine și adevărat românești și termină spunând, că studențimea clujană nu poate da nici o garanție asupra modului cum vor fi primiți reprezentanții presei, câtă vreme nu au încredere în sinceritatea lor.

Studențimea a plecat apoi spre centrul orașului, în corpore întonând imnul studentesc și manifestând împotriva ovreilor.

În piața Unirii studenții au cumpărat toate exemplarele din ziarele „Dimineța, Adevărul, Lupta, Presa” etc. care se găseau la cele 6 chioșcuri și le-au dat foc în mijlocul pieței.

Deschiderea solemnă a congresului urma, să se facă la ora 4 d. a. în sala festivă aprefecturii.

Înainte de începerea ședinței festive de deschidere, peste o miie de studenți au încercat să intre în sala congresului. Prefectul Poliției d-l V. Popoviciu cu 100 de sergenți de stradă a pus o extraordinară muncă ca să oprească pe studenți de a intra, încercările d-sale au fost zădarnice. La un moment dat studenții, rupând cordoanele poliției au intrat în sala congresului, cântând imnul studenților creștini.

Manifestația ostilă a studențimei la durat mai bine de jumătate de oră, cerând să plece jidanii și jidoviții.

D-l Prof. universitar Bogdan Duică ia cuvântul și reușește să calmeze spiritele așa că ședința congresului s'a putut deschide.

D-l Bacalbașa președintele Asociației presei dela București salută pe congresiști în numele comitetului organizator, roagă pe studenți să păstreze liniștea și declară deschis congresul. Primarul orașului salută pe congresiști în numele orașului și urează succes congresului.

A vorbit apoi d-l D. Tomescu președintele sindicatului ziaristilor români din Ardeal în nu-

mele acestuia, rectorul Universității d-l N. Bănescu în numele acesteia, d-l director N. Bogdan în numele „Asociațiunei”, d-l asesor Dr. Seb. Stanca în numele bisericeii, d-l Pal Arpad în numele ziaristilor unguri, d-l Ion Agârbiceanu în numele Societății scriitorilor români. Toți vorbitorii scot în relief inoportanța presei și cer ca aceasta să fie depozitata idealelor tradiționale ale neamului, iar cuvântul ei să fie curat ca cuvântul evangheliei.

Ședința întregă a decurs într-o atmosferă încordată cu exploșiile sporadice ale spiritelor agitate.

La sfârșit d-l Bacalbașa rosteste cuvântul de închidere a primei ședințe a congresului, mulțumind tuturor pentru cuvântările rostite, manifestându-și credința în deplinul succes al congresului.

Ședința se închide la ora 6 și jumătate.

Festivalul presei anunțat pe ora 8 seara la Teatrul Național trebuia să se înceapă cu conferința d-lui Bacalbașa, despre „Cum ajungi ziarist”.

Abia a apărut d-l Bacalbașa, redactorul „Adevărului”, pe scenă și studențimea universitară a început să manifesteze ostil contra politiceii antiromânești a ziarelor „Adevărul” „Dimineța” „Lupta” și „Presa”.

Primele d-sale cuvinte au fost acoperite cu aprecieri ironice la adresa presei jidovești.

Manifestația durează o jumătate de oră.

D-l Bacalbașa face la un moment dat gresala de a învinui publicul din sală, că manifestația ar fi îndreptată contra Vechiului Regat.

Această jicnitoare învinuire a iscat o furtună de indignare și o ploaie de-ouă asupra dânsului, care a determinat pe d-l Bacalbașa să părăsească scena.

Deși d-l președinte al sindicatului din Ardeal, a anunțat că festivalul nu se va mai ține, publicul a continuat să rămână în sală, ascultând timp de o oră cântecile intonate de corul studenților universitari.

Abia la intervenția d-lui director Z. Bârsan publicul și studențimea a părăsit sala teatrului.

Spiritele agitate nu s'au putut potoli. Studențimea a pornit în grup compact pe stradele orașului manifestând împotriva ovreilor.

Revoluționarii au spart mai multe geamuri și vitrine ale băncilor și prăvăliilor evreești. Întreaga poliție a fost mobilizată precum și câteva companii de soldați. Nu s'a putut face însă

nimic față de mulțimea de mai multe mii, care opera în acelaș timp în diferite părți ale orașului. Cu toate acestea, a reușit să se împiedice ca devastările să ia proporții. Manifestanții s'au împrăștiat la ora 12 noaptea.

Luni la ora 10 s'a ținut apoi o consfătuire a delegaților ziaristi cari au hotărât suspendarea congresului și stabilind continuarea lui, pe zilele de 26—28 Ianuarie 1924 în București.

Nemulțumiri contra expropriierilor

Stând de vorbă cu niște țărani din comuna Apahida spun că: Rosenfeld Maier a cumpărat în anul 1914 dela un ungur Silvași 450 jugăre pământ într'o tablă în capul satului. Pe toată moșia a avut drept de arândă Mandel Lazar până în 1918 și numai cu anul 1919 a intrat noul proprietar în toate drepturile de proprietar. Toată moșia, atât sub proprietarul cel nou cât și sub cel vechiu, a fost lucrată de Români în parte, iar la expropriere i-s'au luat 220 jugăre și iau mai rămas 230.

Retegi Cățița a moștenit 600 jugăre pământ tot de clasa primă. Ea de 60 ani a dat moșia în arândă tot la jidani, cari o lucrau cu Români mai mult în parte. Acum i-s'au luat 370 jugăre și iau rămas 230, plus un intravilan mare cu o moară cu 12 pietri.

Rosenfeld Frida, rămasă acum văduvă, înainte de răboi abia putea împinge cu bărbatul ei greutatea zilelor de azi pe mâine, au cumpărat în toamna anului 1917 în capul satului lângă gară 200 jugăre în o tablă, pe cari le lucră în parte cu români și nu i-s'au luat nimic.

Apoi Gogoman advocat în Dej are moșie peste 100 jugăre la Dej, iar la Sânmiclăuș aproape de Apahida preste 200, lucrate tot de Români, și nici la acesta nu i-s'a luat nimic.

În schimb Români cari au trăit și trăesc și azi numai din plugărie, au căpătat la improprietărire, câte o bucăică de loc, sau pe vr'o coastă sau la depărtări foarte mari dela sat, unii chiar în apropierea Clujului.

Ce e mai dureros apoi că: toate plângerile și intervenirile Românilor la organele locale de a li se îmbunătăți sesiunea parohială harăm prin schimb, dându-li-se la un loc mai bun, în locul pe care o au pe o coastă, tot pământ aproape neproductiv, au rămas zădarnice.

Să poate oare ca aici în apropierea directoratului general al agriculturii să se întâmple astfel de nedreptăți?

V. SUCIU

Cionismul

În anii trecuți s'a fost pornit o mare acțiune pentru de a se întoarce jidovii în Palestina unde să-si întemeieze o împărăție a lor, special jidovească. Chestia întâmpină însă greutatea. Cei mai mulți nu vreau să se ducă pentru că să simt mai bine acolo unde sunt astăzi, în rolul lor pe care-l au, de a trăi în mijlocul altor neamuri pe cari să le exploateze. Dar și cei aplicați să plece întâmpină rezistență. Li se opun Arabii.

Ei susțin că nu pot permite să se jidovească o țară pe care ei o stăpânesc de 1300 de ani. Opoziția Arabilor silește pe Englezi, cari au plănuț această colonizare, să stea pe loc. Jidovii plecați la Palestina s'au întors mulți în alte țări, astfel că astăzi nu sunt acolo mai mulți jidani ca înainte de răboi. În Palestina nu pot face afaceri, iar la munca pământului nu vreau să se angajeze. Intenția lor era să acapareze industria și comerțul și să facă imposibili pe Arabii. Faptul acesta i-a îndârjit pe aceștia.

Curentului de colonizare se opune și Italia.

Se presupune că Papa ar fi fost capacitat (!) de cercurile ovreești ca să se opună colonizării ovreesti în Palestina. Patriarhul rom.-cat. din Ierusalim s'a expus în cauza aceasta pentru că să se câștige simpatiile mohamedanilor, cari încă se tem de jidani și vor să le împedeze înundarea în Orient. Englezii încep să protesteze în chestia aceasta, pretind retragerea oștilor engleze din Palestina, cari reclamă cheltuieli mari de dragul jidanilor. De altă parte nu vreau să îndârjească și să și-i îndușmănească și mai rău pe Arabii.

Cionismul de astăzi este în mâna ovreilor din Orient, pe când cei din Apus sunt împotriva. Congresul lor ținut în 12 Aug. în Karlsbad a cercat să însuflețească acest curent, dar cei mai mulți au declarat că se simt mult mai bine în Europa decât în Palestina.

Gândurile Germaniei

Că Germania învinsă în răboiul cel mare nu are încă gânduri de pace, aceasta o dovedește foarte bine truda ei de-a face pe orice cale cât mai multe motoare, aeroplanc și alt material de răboi. Cu toate că contractul de pace o oprește dela acest lucru, ta totuși nu se astâmpără și caută în fel și chip să-si bată joc de înțelegerea făcută.

Fiindcă însă la ea în țară controlul francez este foarte aspru și ea nu face o mișcare fără ca Franța să nu știe, marii fabricanți nemți în înțelegere cu guvernul german și-au mutat fabricile din țara nemțească în țările străine. Unii dintre ei au făcut fabrici nouă în Elveția, alții în Olanda, în Spania și mai cu seamă în Rusia. În aceste țări se fabrică mii și mii de aeroplane, iar în Rusia se fabrică tunuri și muniții. Vestitul fabricant Krupp a făcut tovarășie cu fabrica rusă Putilov și întreg statul major de ingineri dela fabrica Krupp este astăzi la fabrica Putilov în Rusia, unde se spune, că pun la cale cele mai grozave gazuri înecăcioase și înfricoșate.

Franța aflând acest lucru a dat prin foile ei semnalul de alarmă și cere acum un control și mai aspru și măsuri pentru a împiedeca puterea germană de-a renaste, căci aceasta ar însemna un nou și mai îngrozitor măcel, decât acela, care a fost.

COMUNICĂRI

Nr. 5863. — Primim dela Inspectoratul școlar adresa de mai jos cu Nr. 10391 ca ordin circular către toate școlile.

„Deoarece s'a constatat că în școli se folosesc încă și acum hărți vechi în editură ungară, avem onoare a Vă aduce la cunoștință că au apărut deja hărți școlare și în editura românească cu noua situație a țărilor după războiu. Așa de ex. în editura librăriei Socec din București se găsește harta fiecărui continent cu prețul de 80—100 lei bucata și un Atlas geografic pentru școlari de I. Popa Burcă cu prețul de 35 lei.

Cu ocazia inspecțiilor se va controla dacă se utilizează și acum hărți școlare în editură ungară, cerându-se în fiecare caz intervenția Ministerului față de acest abuz. Inspector șef V. Seni.

* * *

Nr. 5532. — Atragem din nou atenția onoratei preoțimi asupra comunicatului nostru Nr. 4452 din Nr. 7 al „Renășterii“, în chestia revistei „Biserica ortodoxă română“. Fiind această revistă edată de Sf. Sinod cu articoli și informații prețioase pentru preoțime o recomandăm din nou ca să o aboneze.

Taxa este 100 lei pe an și se poate lua din

bugetul bisericii păstrându-se apoi în arhivele parohiilor.

* * *

Nr. 5639. — Pentru de a pregăti o succedență, de cântări la bisericile noastre Consistoriul nostru intenționează sistemizarea unor cursuri de cantori, cari să-și câștige o calificare corăspunzătoare. În acest scop preoțimea noastră va îndruma pe cei ce doresc să-și câștige această calificare să-și trimită cererile instruate cu documentele școlare necesare la Consistor de unde li-se vor da instrucțiile necesare. Se recomandă, ca acești candidați să fie oameni tineri, necăsătoriți capabili de a face aceste cursuri cu succes.

ȘTIRI

PENTRU CATEDRALĂ. *Societatea ortodoxă a femeilor române, Secția Cluj, va da în 29 Decembrie a. c. seara un concert în Teatrul Național din Cluj, în favorul construcției Catedralei. La acest concert și-au dat concursul cei mai de valoare artiști din localitate, precum corul Conservatorului și Orchestra Operei române.*

Programul va cuprinde numai compoziții de ale Maestrilor nostri Dima, Enescu, Negrea și Brediceanu.

* * *

Ziua de Sf. Nicolae a fost serbată în Cluj cu deosebită solemnitate, fiind și ziua onomastică a P. S. Sale episcopului nostru. Serviciul divin a fost săvârșit de P. S. S. episcopul Nicolae cu asistența preoțimei din Cluj, după care 4 consuli, francez, englez, cehoslovac și austriac, a-sesorii consistoriali, șefii oficiilor publice, președinții și cunoscuții au ținut să-și prezinte omagiile și felicitările lor P. S. Sale. Seara P. S. S. a dat o masă la care au fost invitați o seamă dintre fruntașii vieții noastre publice românești din Cluj.

* * *

D-l Ministru de Culte Alecsandru Lapedatu a sosit Sâmbătă în 15 Dec. la Cluj. Duminică dimineața a participat la serviciile divine dela ambele biserici românești, iar după aceea a vizitat pe Episcopul nostru, cu carele a conferat chestii de ordin bisericesc.

În urmă a vizitat în societatea d-lui profesor univ. Sextil Pușcariu și a d-lui deputat Alex.

Mavrodi mânăstirea franciscanilor dela Sânta Caterina unde provincialul Ordinului i-a condus, dându-le explicații asupra tuturor obiectelor de interes artistic și istoric, semnalându-le în deosebi părțile cele vechi de prin secolul XV. (ale mânăstirei).

La 11 și jumătate d-l ministru Lapedatu a participat la festivitatea dela Camera de comerț pentru desvelirea portretului M. Sale Regelui Ferdinand, în sala de sedințe a palatului Camerei de comerț.

Iar la ora 12 a făcut o vizită Operei Române, unde a fost așteptat cu mare solemnitate. Aci a decorat în numele M. S. Regelui pe directorii de orchestră I. Bobescu și R. Schuller cu medalia „Bene Merenti”.

A vizitat apoi biblioteca universității și expoziția colecției bogate donate de d-l Sion. Luni s'a întors la București.

* * *

† *Ioan Branea* preot ort. român din Aluniș, unul dintre veteranii eparhiei noastre, hirotonit de metropolitul A. Șaguna, a încetat din viață la 13 Decembrie 1923, în anul al 79-lea al vieții, al 58-lea al preoției și al 13-lea an al văduviei a, fost înmormântat în ziua de 15 Decembrie 1923 în cimitirul din Aluniș. Odihnească în pace!

* * *

Subsecretar de stat. La departamentul agriculturii și domeniilor s'a creiat un post de subsecretariat de stat, în care a fost numit d-l Gh. Cipăianu.

* * *

Numire. D-l Dr. Lazar Popovici, directorul de până acum al laboratorului de igienă, a fost numit medic primar al orașului Sibiu.

* * *

Consulate noi. Tara noastră a creiat pe ziua de 1 Ianuarie 1924, în Statele-Unite ale Americii de Nord, două consulate de a doua categorie (onorare) ale României: unul la Philadelphia, iar altul la Saint-Paul.

* * *

Iredentism. Intr'una din ședințele camerei a descoperit d-l I. Nistor în fața deputaților tendințele iredentiste ale unor organizații din țară. Intre aceștia figurează multe nume evreiești. Tot de acest iredentism se țin declarațiile deputatului săcui Sándor József și deputatului sas R. Brandsch, care a răspuns d-lui Iorga, că ini-

ma lui este mai mult pentru conaționalii săi din Ruhr, decât pentru conațtenii săi din România.

* * *

Controlul carnetelor de călătorie ale ziarștilor. Constat fiind, că s'au făcut din partea organizațiilor de gazetari minoritari mari abuzuri cu distribuirea carnetelor de călătorie ale ziarștilor, — d-l ministru Văitoianu a hotărât controlarea acestor carnețe.

* * *

Brevete de băuturi spirtoase. Prin noua lege a contribuțiilor directe ministerul de finanțe a aprobat, între alte dispozițiuni, și pe aceia de a nu se mai acorda cu începerea dela Ianuarie 1924 nici un brevet de băuturi spirtoase decât numai invalizilor și văduvelor de războiu și pentru o zonă care să nu depășească distanța de una sută metri dela un local de debit la altul.

* * *

Bani falsi. Piața din Timișoara și din Lugoj este inundată, în timpul din urmă, de bancnote false de 2 lei. Autoritățile cerceiează spre a descoperi pe fabricanții acestor bani.



AU APĂRUT :

Legi de Asistență de Dr. Octavian Costea. Cuprinde toate legile, regulamentele și ordonanțele mai însemnate privitoare la ocrotirea săracilor, infirmilor, copiilor și minorilor. Cartea este de folos tuturor instituțiilor și celor ce se interesează de ocrotirea orfanilor.

* * *

Starea sufletelor după moarte de Arhim. Gheronte Nicolau. Cuprinde învățătura bisericeii noastre ortodoxe despre moarte judecata, viața sufletelor după moarte și folosul rugăciunilor bisericeii pentru acestea. Este tipărită cu aprobarea Sf. Sinod.

* * *

Indrumări omiletice de P. S. Episcopul Ilarie Teodorescu dela Constanța. Cartea cuprinde pe larg principiile după cari se poate compune și rosti bine o cuvântare bisericească. Aprobata de Sf. Sinod și Consistoriul superior bisericesc.

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului **Andrei Șaguna** 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege“, predicii împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor“ de Dr. Ion Lupaș — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor“ — 8.— Lei
14. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — — 20.— Lei

Nr. 5000.

3—3

CONCURS

Devenind vacante posturile de *profesori de religie* dela a) liceul „Regina Maria“ și b) Școalele medii din Cluj, prin aceasta se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Titularii acestor posturi sistemizate vor beneficia de retribuțiile legale ale profesorilor dela școalele secundare.

Cererile de concurs provăzute cu documentele necesare se vor înainta Consistoriului diecesan din Cluj.

Cluj, la 28 Noembrie 1923.

Consistoriul Diecesan

A apărut:

Călințarul eparhiei noastre

pe anul 1924

cu șematismul preoților, datele și îndrumările necesare oficiilor parohiale și o interesantă parte literară.

PREȚUL 10 LEI.

Călințarul s'a distribuit după modalitatea din anul trecut. Rugăm preoții noștri să'l plăseze în parohiile lor.

Nr. 400—1923.

1—3

CONCURS REPETIT

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă veteranul paroh Găvrilă Muresan în Jimborul mare protopopiatul Unguras să publice concurs repetit cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Alesul capelan va beneficia de jumătate din toate venitele dela parohie și de întregirea dela stat pentru capelani.

Reflecțanții își vor înainta cererile de concurs instruate conform prescrierilor §-lui 13 din Statutul organic subscrisului oficiu protopresbiteral, și pe lângă respectarea dispozițiilor reglementare au voie să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Unguras 4/17 Noembrie 1923.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Unguras în conțălegere cu comitetul parohial din Jimborul mare.

Ioil Ghiuritan
protopresbiter

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după muștră originală,
precum și altfel de pălării
cu prețuri ieftine.